

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 14 HAZİRAN
2024

Ekonomide Son Gelişmeler

10 | 14 HAZİRAN

- 3 KÜRESEL EKONOMİ
- 5 KÜRESEL EMTİA FİYATLARI
- 6 AB ORMAN SIZLAŞMANIN
ÖNLENMESİ TÜZÜĞÜ
- 8 AB'DEN ÇİN MENŞELİ ELEKTRİKLİ
ARAÇLARA EK GÜMRÜK VERGİSİ
- 9 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
- 11 CİRO ENDEKSLERİ
- 13 TİCARET SATIŞ HACİM ENDEKSİ
- 15 İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ
- 17 ÖDEMELER DENGESİ
- 21 KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ
- 23 İNŞAAT MALİYET ENDEKSİ
- 24 KÜRESEL FAİZ İNDİRİMLERİ
- 26 ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ

Küresel Ekonomi

“Küresel Ekonomi İstikrar Kazanıyor”

Geçtiğimiz yıllarda yaşanan olumsuz şokların ardından küresel büyümenin 2024'te %2,6 oranında sabit kalması bekleniyor. Jeopolitik gerilimler ve yüksek faiz oranlarına rağmen ticaret ve yatırım harcamalarındaki artışla birlikte küresel büyümenin 2025-2026 yıllarında %2,7'ye yükselmesi öngörülüyor. Beklentiler küresel büyümenin 2010-2019 ortalamasının yarım puan altında olması yönünde. Gelişen ülkelerin 2024'te geçtiğimiz yıla kıyasla 0.2 puanlık gerilemeyle %4 oranında büyüyeceği bekleniyor.

Küresel enflasyonun, önceki tahminlerden daha yavaş bir şekilde bu yıl ortalama %3,5 seviyesine gerilemesi bekleniyor. Ardından enflasyonun 2025'te %2,9'a ve 2026'da %2,8'e düşmesi öngörülüyor. Ayrıca küresel ticaret hacmi yıllık büyüme oranları yukarı yönlü revize edildi. 2024 yılı için tahmin edilen oran 0,2 puan artarak %2,5 olurken 2025 yılı beklentisi de 0,3 puan yukarı yönlü revize edilerek %3,4'e yükseldi.

Yıllık GSYH Büyüme Oranları

	2021	2022	2023	2024t	2025t	2026t	2024t*	2025t*
Dünya	6,3	3,0	2,6	2,6	2,7	2,7	0,2	0,0
Gelişmiş Ekonomiler	5,5	2,6	1,5	1,5	1,7	1,8	0,3	0,1
ABD	5,8	1,9	2,5	2,5	1,8	1,8	0,9	0,1
Euro bölgesi	5,9	3,4	0,5	0,7	1,4	1,3	0,0	-0,2
Japonya	2,6	1,0	1,9	0,7	1,0	0,9	-0,2	0,2
Gelişmekte Olan Ülkeler	7,3	3,7	4,2	4,0	4,0	3,9	0,1	0,0
Çin	8,4	3,0	5,2	4,8	4,1	4,0	0,3	-0,2
Avrupa ve Orta Asya	7,2	1,6	3,2	3,0	2,9	2,8	0,6	0,2
Türkiye	11,4	5,5	4,5	3,0	3,6	4,3	-0,1	-0,3
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	6,2	5,9	1,5	2,8	4,2	3,6	-0,7	0,7
Güney Asya	8,6	5,8	6,6	6,2	6,2	6,2	0,6	0,3
Hindistan	9,7	7,0	8,2	6,6	6,7	6,8	0,2	0,2
Sahra Altı Afrika	4,4	3,8	3,0	3,5	3,9	4,0	-0,3	-0,2

t: İlgili yıl için tahmin değerleri

t* : İlgili yıl için tahmin değerlerinin Ocak 2024 projeksiyonlarından yüzde puan farkları

Kaynak: World Bank Global Economic Prospects Report,
Haziran 2024

Küresel Ekonomi

“Riskler Devam Ediyor”

Küresel ekonominin toparlandığını ortaya koyan rapor aynı zamanda küresel risklerin de devam etmekte olduğunu vurguluyor. Raporla başlıca öne çıkan riskler şu şekilde sıralanıyor:

- ✓ Gelişmiş ekonomiler ve gelişen piyasa ekonomilerindeki merkez bankalarının politika gevşetme konusunda temkinli olmaları muhtemel. Pandemi öncesine kıyasla çok daha yüksek faiz oranlarının uzun bir süre devam etmesi bekleniyor.
- ✓ Çatışma ve şiddetin artması nedeniyle savunmasız ekonomilerin 2024'te, pandemi öncesine göre daha kötü durumda olması öngörülüyor.
- ✓ Jeopolitik gerilimler ve ticaret politikası belirsizlikleri, emtia fiyatlarını ve ticareti olumsuz etkileyebilir.
- ✓ Enflasyon, faiz oranlarını uzun süre yüksek tutabilir.
- ✓ İklim değişikliği kaynaklı felaketler, küresel ekonomi için risk oluşturuyor.
- ✓ Politika yapıcılar, ticareti koruma, yeşil dönüşümü destekleme ve gıda güvenliğini sağlama konusunda zorluklarla karşı karşıya.
- ✓ Yüksek borçlar, yatırım ihtiyaçlarını mali sürdürülebilirlikle dengelemeyi gerektiriyor.
- ✓ Kalkınma hedefleri için verimlilik artışı, kamu yatırımlarının verimliliği, beşerî sermaye geliştirme ve işgücü piyasasında cinsiyet eşitliği politikalarının gerekliliği öne çıkıyor.

Küresel Emtia Fiyatları

“Enerji Endeksinde Düşüş; Metal ve Minerallerde Yükseliş”

Küresel emtia fiyatlarındaki gelişmeleri yakından takip etmeyi sağlayan ve Dünya Bankası tarafından aylık olarak hazırlanan Küresel Emtia Fiyatları raporu sonuçlarına göre genel endeks değeri mayıs ayında bir önceki aya kıyasla %4,1’lik düşüş göstererek 106,7 seviyesine geriledi. Endeks bir önceki yılın aynı döneminde 101,1 seviyesindeydi.

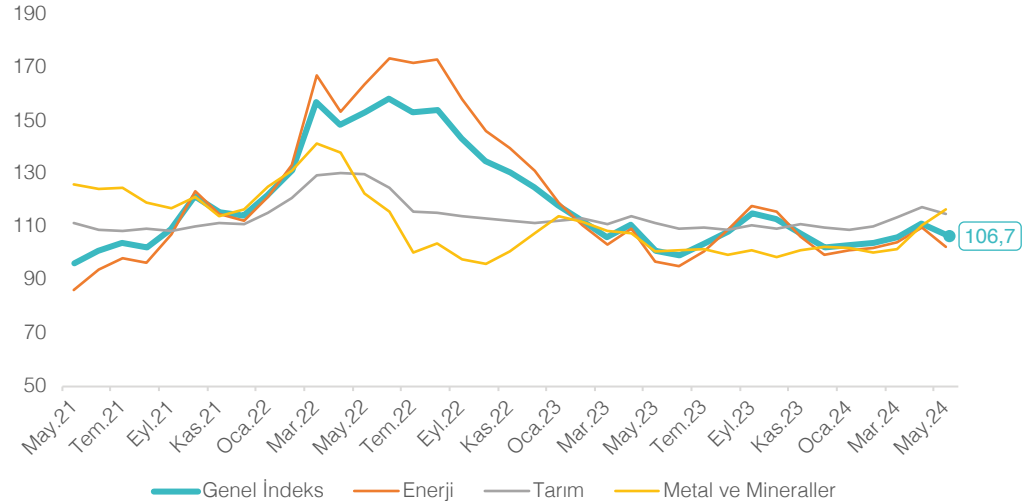
Endeksin alt kırılımını oluşturan metal ve mineraller, bir önceki aya göre %5,5 arttı ve 116,6 olarak gerçekleşti. Enerji endeksinde ise bir önceki aya kıyasla %6,3 düşüş ile 102,6 seviyeleri görüldü. Tarım fiyatları ise stabil seyrini koruyor.

-Orta Doğu’da artan gerilim, başta petrol ve altın olmak üzere emtia fiyatları üzerinde baskıya neden oluyor.

-Temiz enerjiye geçişle ilgili yatırımların artması ve Çin’in artan arzı, bakır başta olmak üzere diğer metal ve minerallerin fiyatlarını yükseltiyor.

-Birkaç aydır devam eden emtia fiyatlarının ılımlı seyri küresel dezenflasyonist süreci destekliyor. Ancak jeopolitik gerilimlere ve enerji arzına bağlı olarak fiyat baskılarının giderek kendini hissettirmesi bu sürecinin tamamlanmasına neden olabilir.

Küresel Emtia Fiyat Görünümü

Not: Aylık endeksler nominal ABD doları bazındadır.

Kaynak: World Bank

AB Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü

“Avrupa’ya İhracatta Orman Kriteri”

Bazı tarımsal ürünlerin üretimi, ormanların yok olmasına sebep olarak iklim değişikliği ile biyoçeşitlilik kaybına yol açıyor. Soya, et ve palm yağı üretimi %80 oranında ormansızlaşmaya neden oluyor. Ormansızlaşma ise sera gazı emisyonlarının %11’ini oluşturuyor. Bu nedenle, Avrupa Birliği tarafından hazırlanan **Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü** (EUDR)’ne göre ormanların bozulmasına sebep olan soya, sığır eti, palm yağı, ahşap/ağaç ürünleri, kakao, kauçuk, kahve ve bunlardan elde edilen çikolata, mobilya, lastik, deri gibi ürünlerin Avrupa pazarına girişinde, orman bozulmasına yol açmadığına yönelik beyan zorunlu hale gelecek.

- ✓ 30 Aralık 2024 tarihi itibarıyla başlayacak beyan bildiriminde, ihraç edilen mallara yönelik ürün, üretici, üretim yeri koordinatları gibi bilgiler bilgi sistemine girilecek.
- ✓ Üretici ve tedarikçiler sisteme doğrudan giriş yapamazken beyanda bulunacak operatör veya tacirlere, bilgi ve belge temin edilmesi gerekiyor.
- ✓ Mevzuat kapsamında tüm ülkeler, ormansızlaşma seviyelerine göre risk değerlendirmesine tabi tutulacak ve ilgili risk seviyesine göre denetim sıklığının belirlenmesi sağlanacak.
- ✓ İlerleyen aylarda AB tarafından yayınlanacak olan kılavuzda ormansızlaşma riski analizi süresince ne tür belgeler istenebileceği, risk analizinin nasıl yapılacağı ve ürün bazlı ormansızlaşmanın tespitine yönelik verilerin ulaşımına dair detayların yer alması bekleniyor.

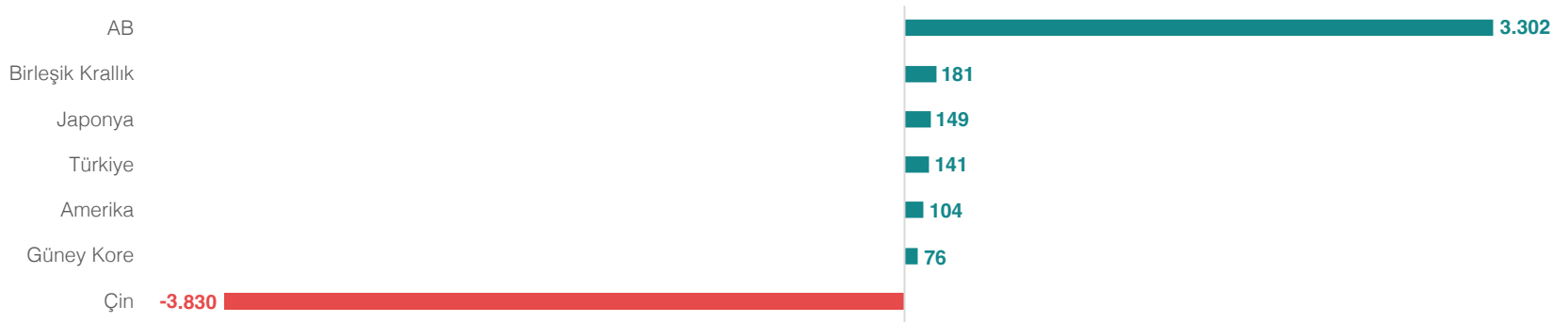
AB'den Çin Menşeli Elektrikli Araçlara Ek Gümrük Vergisi

"AB, Çin'den İthal Edilen Elektrikli Araçlara Ek Gümrük Vergisi Uygulayacak"

Avrupa Birliği, iç pazarını korumak için Çin'den elektrikli araç ithalatına %17,4 ila %38,1 oranları arasında değişen ek gümrük vergisi uygulayacak. AB bu kararla, Çin'in tedarikçilerine sunabileceği sübvansiyonların önüne geçerek kendi otomotiv endüstrisini korumayı hedefliyor. Önde gelen ekonomi düşünce kuruluşu Kiel Enstitüsü, Çin'e uygulanan %20'lik ekstra gümrük vergisinin AB'deki elektrikli araç ithalatını dörtte bir oranında azaltacağını tahmin ediyor. Almanya, İsveç ve Macaristan gibi ülkeler, Çin'in ticari misillemelerinden çekindikleri için ek gümrük vergi uygulamasını onaylamadılar. Bunun yanı sıra birçok Avrupalı otomobil üreticisi Çin'in misillemeye yapmasından endişe ediyor. Ancak Fransa ve İspanya ise Çin menşeli elektrikli araçlara ilave gümrük vergisi getirilmesi yönünde baskı uyguluyor.

Çin ise bu tür korumacılığın geleceği olmadığını ve uluslararası ticaret kurallarının ihlal edildiğini vurgulayarak kararı bozmak için Çekya ve Slovakya gibi Orta Avrupa ülkelerini yanına çekmeye çalışıyor. Elektrikli araçlara uygulanan tarife artışlarının etkilerinin sadece AB ve Çin ile sınırlı kalmayacağı belirtiliyor. Çin'e uygulanacak ek gümrük tarife artışı nedeniyle AB ülkelerinin Türkiye, ABD, Birleşik Krallık gibi ülkelere elektrikli araç ithalatına daha fazla yönelmesi bekleniyor. Buna göre, AB'nin uyguladığı ilave gümrük vergisi artışı Türkiye'den ithal edilen elektrikli araçlarda 141 milyon dolarlık artışa neden olabilir.

AB'nin Çin Menşeli Elektrikli Araçlara %20'lik Ek Vergi Artışı Uyguladığı Senaryoda Piyasada Tahmin Edilen Değişim, Milyon ABD \$

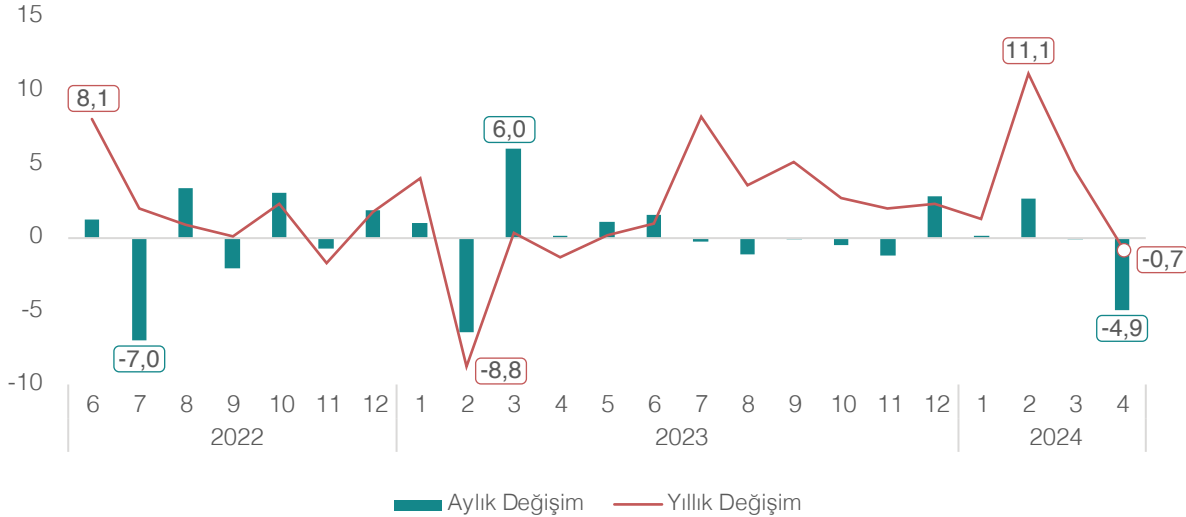
Sanayi Üretim Endeksi

“Sanayi Üretiminde Yıllık %0,7’lik Azalış”

Sanayi üretim endeksi nisan ayında bir önceki aya göre %4,9, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %0,7 oranında azalış gösterdi.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi %12,2, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 oranında artış kaydetti. İmalat sanayi sektörü endeksinde ise %1,5’lik düşüş yaşandı.

Sanayi Üretim Endeksi Değişim Oranları (%)

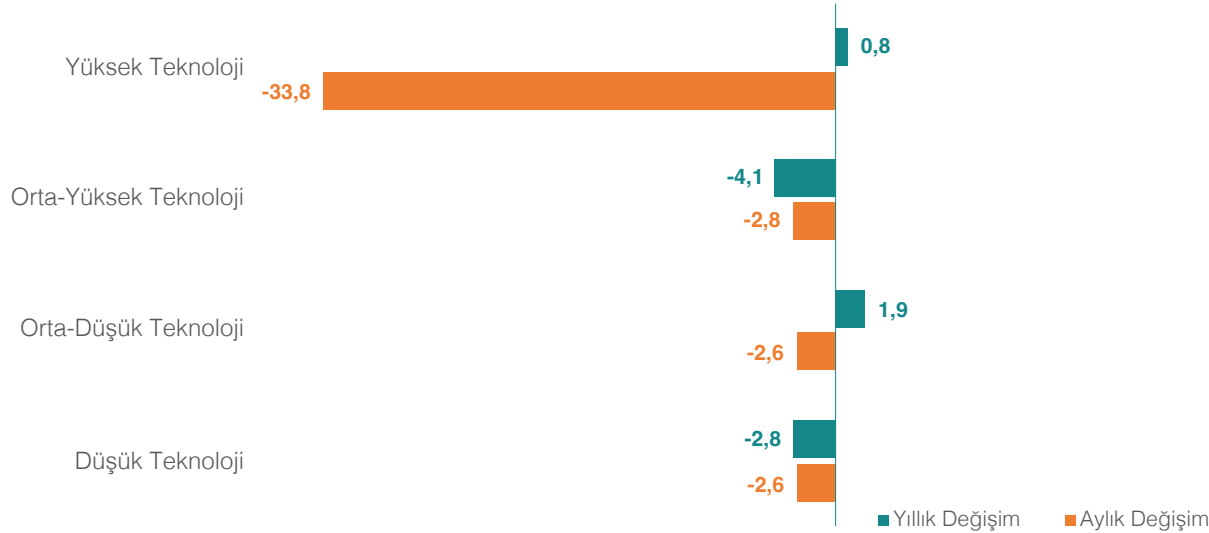
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

“Yüksek Teknoloji Grubunda Aylık %33,8’lik Azalış”

Sanayi üretimi yüksek teknoloji ürün grubu nisan ayında bir önceki aya göre %33,8 azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre %0,8 oranında arttı. Düşük teknoloji ürünler grubunda ise sanayi üretimi bir önceki aya göre %2,6, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,8 azalış kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi Teknoloji Gruplarına Göre Değişim Oranları, Nisan (%)

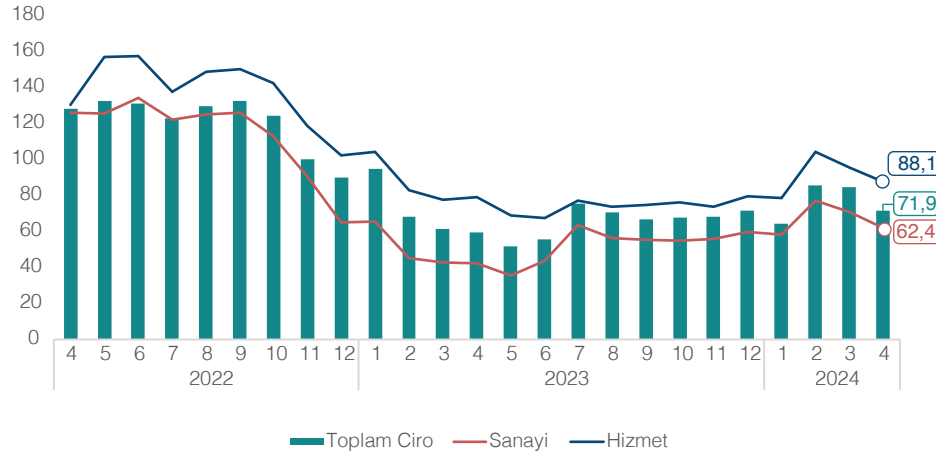

Ciro Endeksleri

“Toplam Ciroda Yıllık %71,9 Artış”

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörlerini kapsayan toplam ciro endeksi nisan ayında bir önceki aya göre %0,3, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %71,9 oranında artış kaydetti. Toplam cironun alt kırılımlarına bakıldığında yıllık bazda inşaat ciro endeksinde %78,4, hizmet ciro endeksinde %88,1, ticaret ciro endeksinde %72,7 ve sanayi sektörü ciro endeksinde %62,4 oranında artış görüldü.

Ciro Endeksleri Yıllık Değişim Oranları (%)

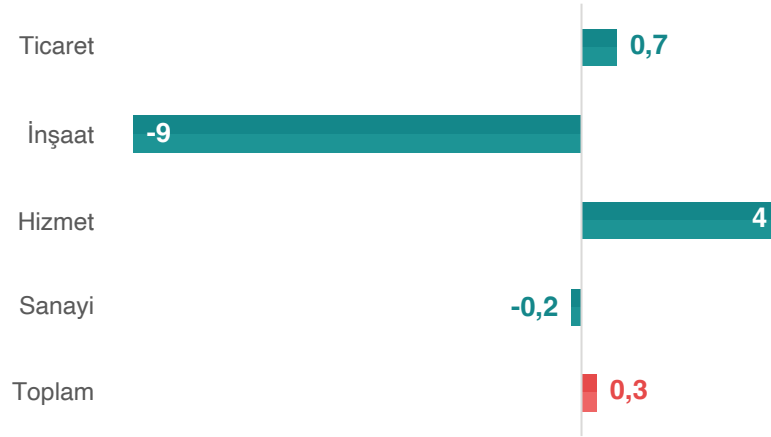
Kaynak: TÜİK

Ciro Endeksleri

“İnşaat ve Sanayi Sektörleri Ciro Endeksinde Geride Kaldı”

Nisan ayına ait toplam cironun alt detayları incelendiğinde aylık bazda en yüksek artış %4 ile hizmet sektörü ciro endeksinde görüldü. Öte yandan inşaat sektörü ciro endeksi %9, sanayi sektörü ciro endeksi ise %0,2 oranında azaldı.

Toplam Ciro Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2024

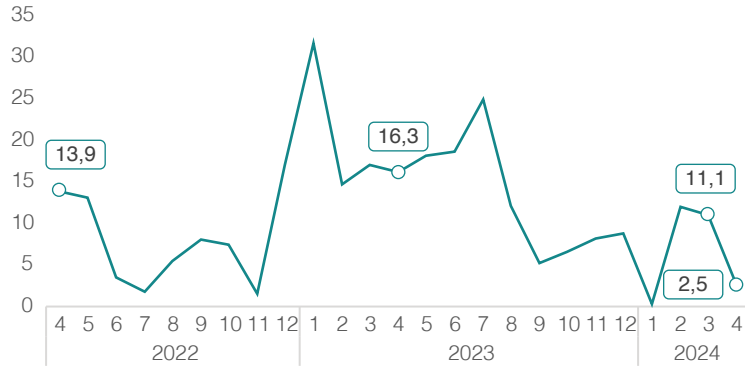
Ticaret Satış Hacim Endeksi

“Ticaret Satış Hacminde Yıllık %2,5 Artış”

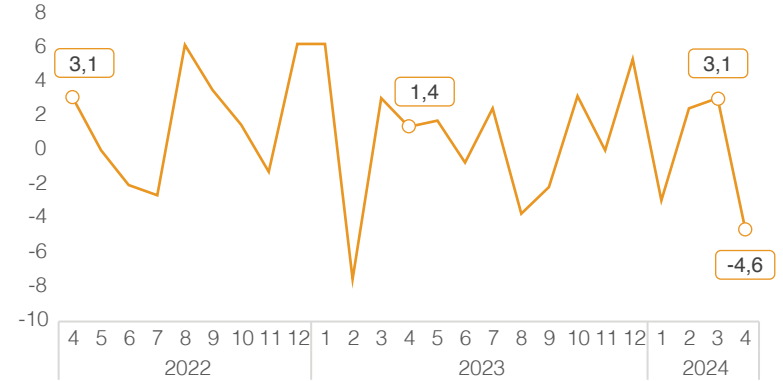
Ticaret satış hacmi nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,5 oranında arttı. Aynı ayda motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı için satış hacminde %19 azalış kaydedildi. Toptan ticaret satış hacminde %4,5, perakende ticaret satış hacminde ise %10,2 artış gerçekleşti.

Ticaret satış hacim endeksi, ticaret sektöründe faaliyet gösteren farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satış hacimlerini aylık olarak ölçüyor.

Ticaret Satış Hacmi Yıllık ve Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2024

— Yıllık değişim

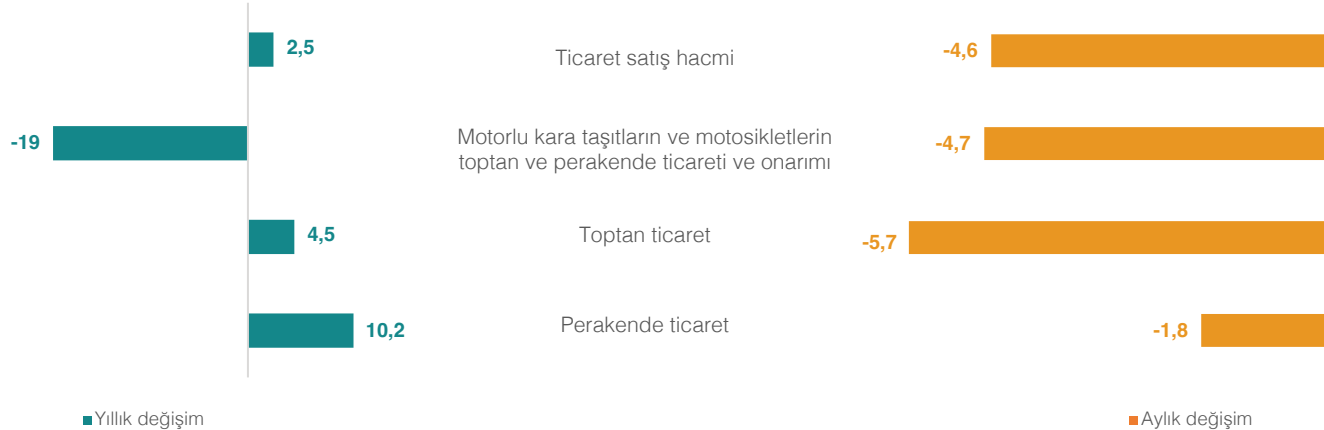
— Aylık değişim

Ticaret Satış Hacim Endeksi

“Endekste Aylık %4,6 Azalış”

Ticaret satış hacmi nisan ayında bir önceki aya göre %4,6 azaldı. Alt detaylara bakıldığında motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı için satış hacminde %4,7 azalış görüldü. Toptan ticaret satış hacminde %5,7, perakende ticaret satış hacminde ise %1,8 gerileme kaydedildi.

Ticaret Satış Hacmi Yıllık ve Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2024

Kaynak: TÜİK

İşgücü İstatistikleri

“İşsizlik Oranı Gerilemeye Devam Ediyor”

Hane halkı işgücü araştırması nisan ayı sonuçlarına göre 15 yaş ve üzeri bireylerde işsiz sayısı bir önceki aya göre 18 bin kişi azalarak 3 milyon 42 bin kişi oldu. Buna bağlı olarak işsizlik oranı ise 0,1 puanlık düşüş ile %8,5 seviyesine geriledi.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı 0,1 puan düşüş kaydederek %49,5'e gerilerken işgücüne katılma oranı ise aylık bazda değişiklik göstermeyerek %54,2 seviyesinde gerçekleşti. 15-24 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %14,5 seviyesinde görüldü. Öte yandan mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi nisan ayında bir önceki aya göre 0,6 saat artarak 44,3 saate yükselmiş oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Nisan 2024

	Nisan	Bir Önceki Ay	Bir Önceki Aya Göre Fark
(Bin kişi)	Toplam		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65.834	65.799	35
İşgücü	35.661	35.679	-18
İstihdam	32.618	32.619	-1
İşsiz	3.042	3.060	-18
İşgücüne dahil olmayanlar	30.173	30.120	53
%			
İşgücüne katılma oranı	54,2	54,2	0
İstihdam oranı	49,5	49,6	-0,1
İşsizlik oranı	8,5	8,6	-0,1
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	14,5	14,6	-0,1

Geniş tanımlı işsizliği tanımlayan **âtıl işgücü** oranı, nisan ayında **3,1 puan artış** ile **%27,2** oranına yükseldi.

Kaynak: TÜİK

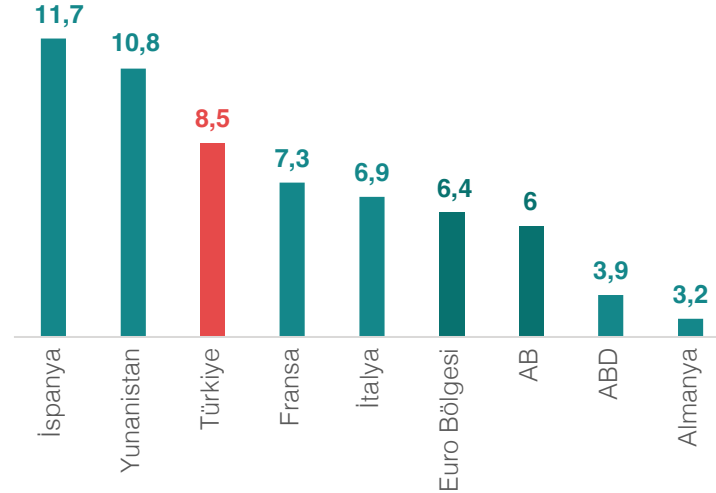
Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.
Mevsimsel etkilerden arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

İşgücü İstatistikleri

“İşsizlik; Euro Bölgesi'nde azaldı, AB'de istikrarlı”

Nisan ayında mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı Euro bölgesinde bir önceki aya göre 0,1 puan düşüş ile %6,4'e gerilerken AB'de değişiklik göstermeyerek %6 oranında sabit kaldı. Eurostat'ın tahminine göre nisan ayında genç işsizlik oranı ise AB'de %14,4, Avro Bölgesi'nde ise %14,1 oldu.

Seçili Ülkelerde İşsizlik Oranı, Nisan 2024

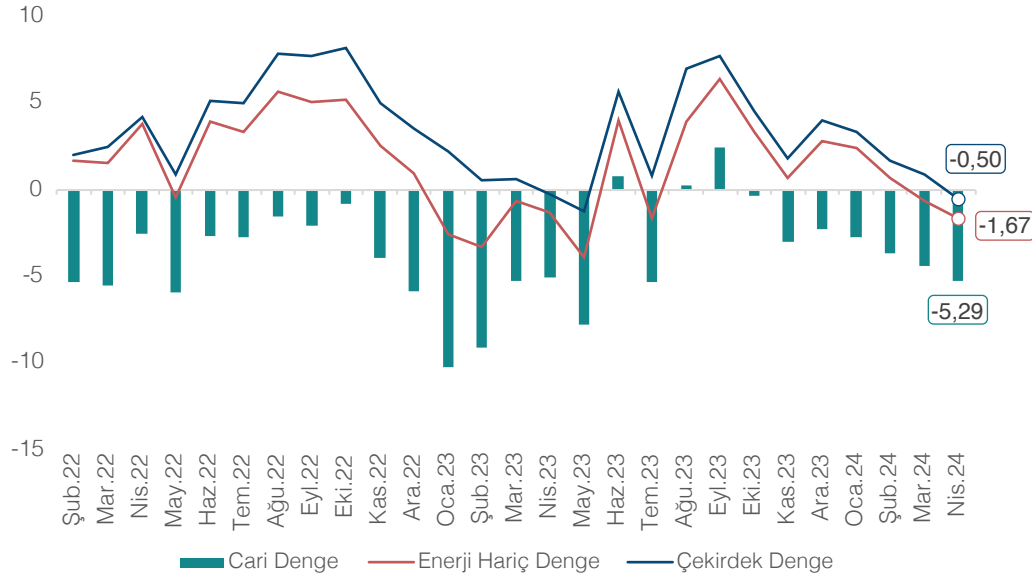
Kaynak: Eurostat

Ödemeler Dengesi

"Cari İşlemler Hesabında Yaklaşık 5,29 Milyar Dolar Açık Kaydedildi"

Cari açık nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 oranında artarak 5,29 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Enerji hariç cari işlemler hesabı 1,67 milyar dolar açık verirken altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı 0,50 milyar dolar açık kaydetti.

Cari Denge, Enerji Hariç Denge ve Çekirdek Denge (milyar dolar)

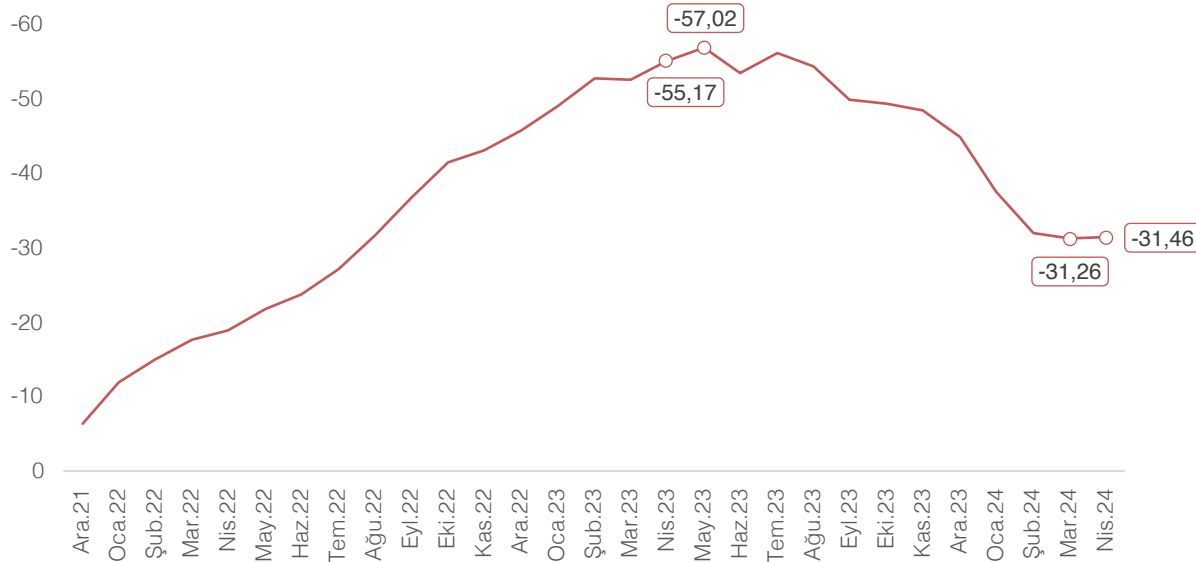
Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi

“Yıllık Cari Açık 31,46 Milyar Dolar”

Bir önceki yılın nisan ayında 55,17 milyar dolar olan 12 aylık kümülatif cari açık, 2024 yılı nisan ayında 31,46 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Cari Denge, 12 Aylık Kümülatif (milyar dolar)

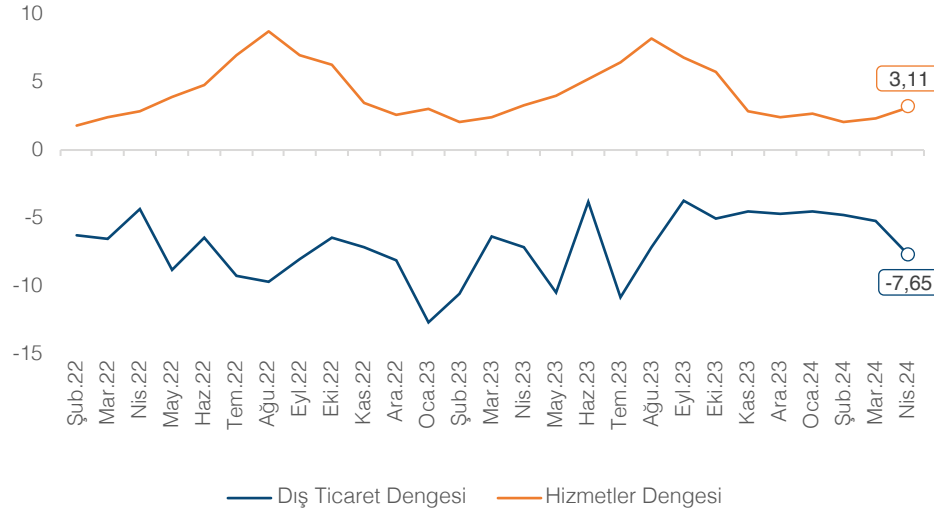
Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi

"Dış Ticaret Açığı 7,65 Milyar Dolar"

Nisan ayında bir önceki aya göre ihracat %15,7, ithalat %3,7 oranında azaldı. Bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %1,6 azalarak 18,7 milyar dolarlık bir değere ulaşırken ithalat ise %0,9 oranında azalarak 26,36 milyar seviyesinde gerçekleşti. Böylece dış ticaret açığı 7,65 milyar dolar değerini aldı. Hizmetler dengesinde ise aylık net gelir 3,11 milyar dolar kaydetti.

Dış Ticaret ve Hizmetler Dengeleri (milyar dolar)

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi

“Rezervlerde 2.392 Milyon Dolar Azalış”

Nisan ayında doğrudan yatırımlarda 856 milyon dolar, portföy yatırımlarında 2.023 milyon dolar ve diğer yatırımlar kalemi altında 351 milyon dolar net giriş kaydedildi. Böylece finans hesabında 3.230 milyon dolar artış gerçekleşti. Resmi rezervlerde ise aylık 2.392 milyon dolar değerinde net azalma gerçekleşirken, net hata noksan kalemi 327 milyon dolar değerinde azaldı.

Ödemeler Dengesi 2023-2024 Yılları Karşılaştırması (milyon dolar)

	Aylık		4 Aylık		Yıllık	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
A-Cari İşlemler Dengesi	-5.285	-5.087	-16.125	-29.671	-31.462	-55.165
a-Dış Ticaret Dengesi	-7.649	-7.122	-22.102	-36.649	-72.358	-100.577
İhracat	18.720	19.019	81.337	79.931	252.220	249.714
İthalat	26.369	26.141	103.439	116.580	324.578	350.291
b-Hizmetler	3.110	3.281	10.310	10.790	52.079	54.587
Birincil Gelir	-1.355	-1.306	-4.669	-3.878	-12.010	-9.370
İkincil Gelir	609	60	336	66	827	195
c-Diğer	-746	-1.246	-4.333	-3.812	-11.183	-9.175
B-Sermaye	-10	-8	1	-56	-148	-85
C-Finans	-3.230	-2.709	-5.999	-14.118	-44.279	-41.641
a-Doğrudan Yatırımlar	-856	-813	-1.141	-1.999	-3.786	-9.223
b-Portföy Yatırımları	-2.023	1.204	-5.780	1.535	-15.657	9.705
c-Diğer Yatırımlar	-351	-3.100	922	-13.654	-24.836	-42.123
Rezerv Varlıklar	-2.392	-6.873	-25.110	-21.155	-5.982	-4.395
Net Hata Noksan	-327	-4.487	-14.985	-5.546	-18.651	9.214

Finans hesabında negatif değerler giriş, pozitif değerler çıkış anlamına gelmektedir.
Tablodaki değerler ödemeler dengesi analitik sunumundan elde edilmiştir.

Kaynak: TCMB

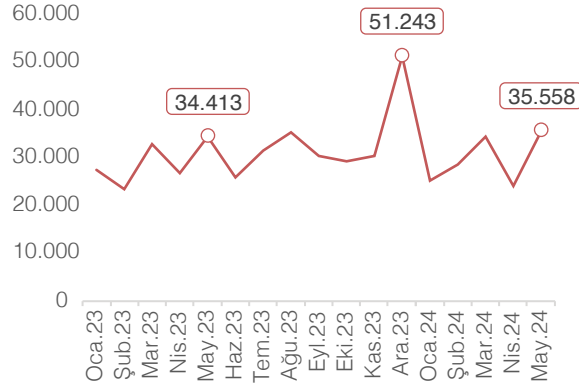
Konut Satış İstatistikleri

"Türkiye'de Mayıs Ayında 35 bin 558 İlk El Konut Satışı Gerçekleşti"

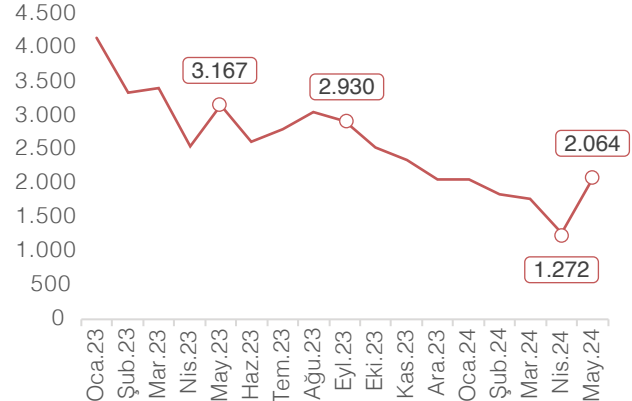
Türkiye geneli mayıs ayı konut satışlarında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,4'lük düşüş yaşanırken bir önceki aya göre %46,3 oranında artış gerçekleşti. Böylelikle mayıs ayında toplam konut satışları 110 bin 588 olarak kaydedildi. Gerçekleşen toplam satışların %9'unu ipotekli satışlar, %32,2'sini ise ilk el satışlar oluşturdu. İlk el satışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre yaşadığı %3,3'lük artışla 35 bin 558'e yükselerek ocak ayından bu yana görülen en yüksek değere ulaştı.

Yabancılar yapılan konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %34,8 oranında azalırken bir önceki aya göre %62,3'lük yükseliş yaşadı. Toplam konut satışları içinde yabancılar yapılan konut satışının payı ise %1,9 olarak kaydedildi. Yabancılar konut satışında öne çıkan iller Antalya (797), İstanbul (668) ve Mersin (164) oldu.

İlk El Satış Sayıları (Türkiye)

Yabancılar Yapılan Satışlar (Türkiye)

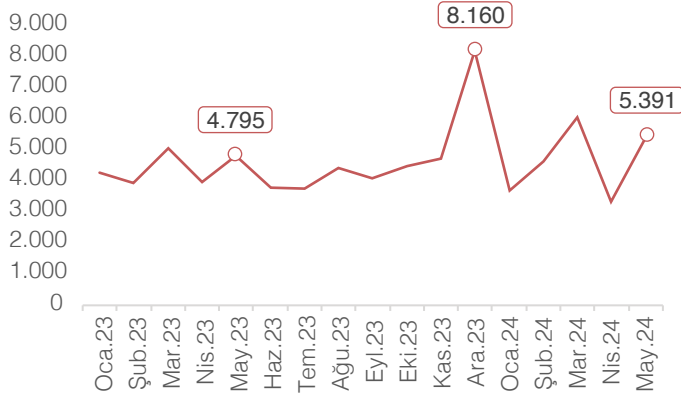
Konut Satış İstatistikleri

"Konut Satışında Zirvenin Sahibi İstanbul"

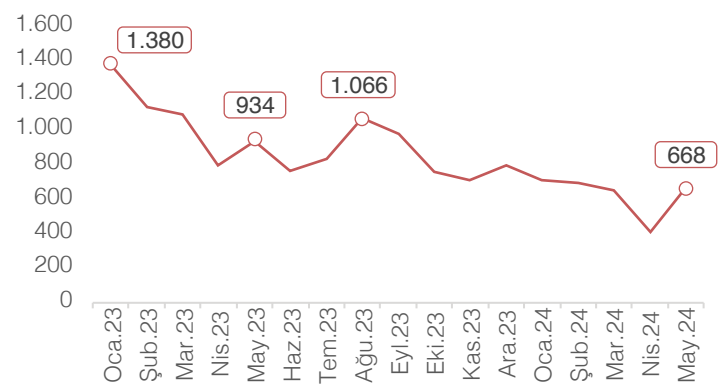
İstanbul özelinde mayıs ayında gerçekleşen toplam konut satış sayısı bir önceki aya göre %51,7, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,1 yükseliş göstererek 18 bin 814 oldu. Gerçekleşen toplam satışların %10,7'si ipotekli satışlardan oluştu. İlk el satışlar ise bir önceki aya göre %63, bir önceki yılın aynı ayına göre %12 oranında artarak 5 bin 391 olarak kaydedildi.

Yabancılar yapılan konut satış sayısı bir önceki aya göre %64,1 artarken bir önceki yılın aynı ayına göre %28,5 azaldı. Yabancılar yapılan satışların toplam satışlar içindeki payı ise %3,6 olarak gerçekleşti.

İlk El Satış Sayıları (İstanbul)

Yabancılar Yapılan Satışlar (İstanbul)

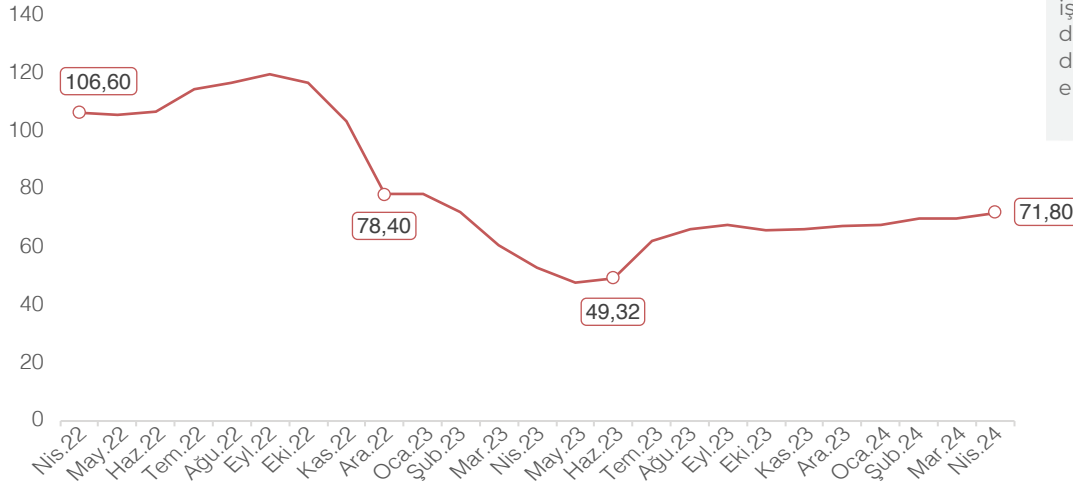
İnşaat Maliyet Endeksi

“İnşaat Maliyet Endeksinde Yıllık Bazda Artış Devam Ediyor”

İnşaat maliyet endeksi nisan ayında bir önceki aya göre %2,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %71,80 oranında arttı.

Endeksi oluşturan kalemler incelendiğinde malzeme fiyatlarındaki değişimleri temsil eden malzeme endeksinin bir önceki aya göre %2,71, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,21 oranında arttığı görüldü. İşçilik maliyetlerini yansıtan işçilik endeksinde ise bir önceki aya göre %0,99, bir önceki yılın aynı ayına göre %109,73 artış kaydedildi.

İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

İnşaat Maliyet Endeksi, işçilik ve malzeme ayrımında inşaat maliyetlerindeki değişimleri ölçen fiyat endeksidir.

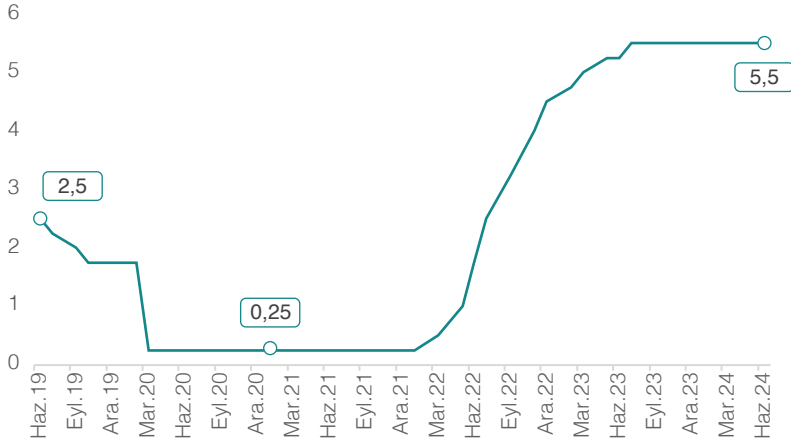
Küresel Faiz İndirimleri

"Fed'den Bu Yıl için Faiz İndirimi Sinyali"

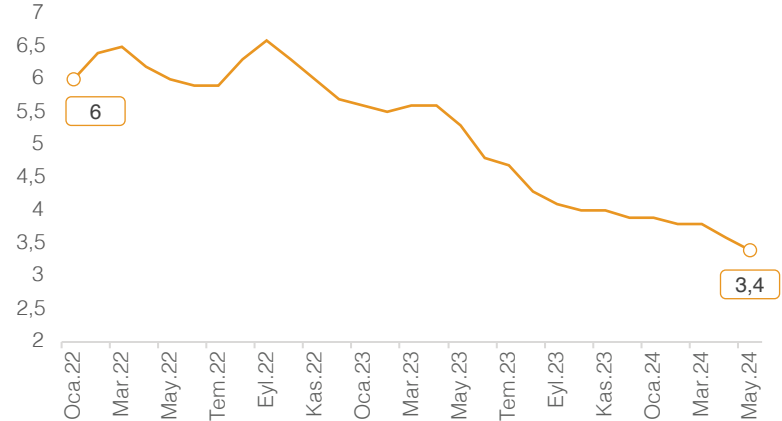
ABD

Amerika Merkez Bankası (Fed), piyasa beklentileri doğrultusunda politika faizini değiştirmeyerek son 23 yılın en yüksek seviyesi olan %5,25-5,50 aralığında sabit tuttu. Gerçekleşen enflasyonu %2 seviyesine indirmede kararlı olan Fed, aldığı yeni karar ile enflasyon tahminlerinde artışa gitti. Buna göre enflasyon tahminleri bu yıl için %2,4'ten %2,6'ya, 2025 için %2,2'den %2,3'e yükseltildi. 2026 yılı için ise %2 seviyesi sabit tutuldu. Geçtiğimiz mayıs ayındaki toplantıda "son aylarda enflasyonun hedefe doğru ilerleme kaydetmediği" belirtilmişken bu ayki karar metninde enflasyona yönelik söylem değişti ve "son aylarda %2'lik hedefe doğru ılımlı bir ilerleme" kaydedildiği açıklandı. Bunun dışında, Fed bu yıl için faiz indirimi beklentisini 3'ten 1'e indirdi.

Fed Faiz Kararları (%)

ABD Çekirdek Enflasyon (%)

Küresel Faiz İndirimleri

“Avrupa Merkez Bankası’ndan Faiz İndirim Sürecinde İlk Adım”

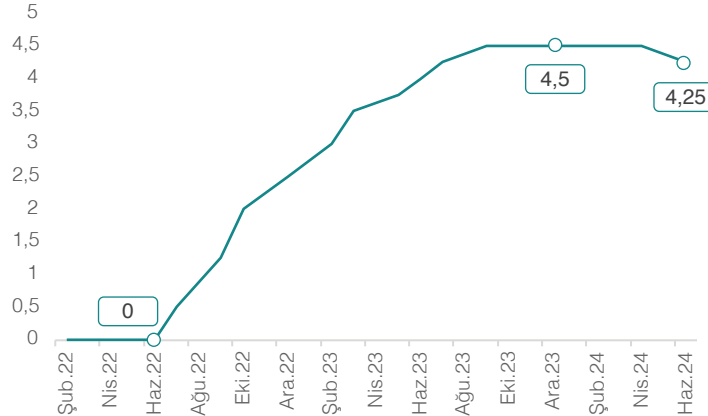
Avrupa Birliği

Geçtiğimiz hafta Avrupa Merkez Bankası (ECB), Euro Bölgesi için 5 yıl sonra ilk kez faiz indirimine giderek faiz indirim sürecini başlattı. Temmuz 2022’den bu yana faiz oranlarını toplamda 450 baz puan artıran ECB, politika faizini 0,25 puan düşürdü ve %4,25 seviyesine çekti. Böylece banka, faiz indirim sürecinde Fed’in önüne geçmiş oldu. Kararın alınmasında enflasyonun gerilemesi ve orta vadede %2’lik enflasyon hedefine iyimser bakılması etkili oldu. Ancak, Avrupa Merkez Bankası başkanı olan Lagarde indirim sürecinin hızının dezenflasyonist sürece bağlı olduğunu belirtti.

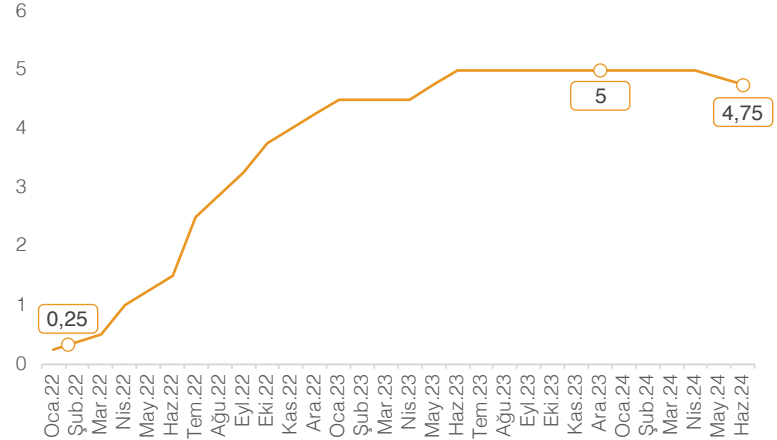
Kanada

Kanada, faiz indirimini sürecini başlatan ilk G-7 ülkesi oldu ve politika faizini %5’ten %4,75 seviyesine çekti. Ülkede bir yıldır gerilemekte olan enflasyon, geçtiğimiz nisan ayında %2,7 seviyesine inmişti. Böylece Kanada Merkez Bankası da Fed’den ayrılarak faiz indirim sürecini başlatmış oldu.

Avrupa Merkez Bankası Faiz Kararları (%)

Kanada Merkez Bankası Faiz Kararları (%)

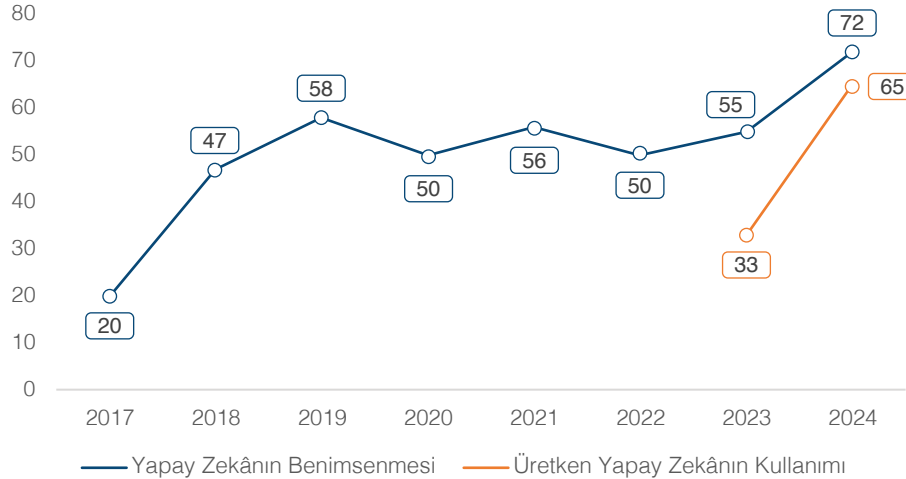

Üretken Yapay Zekâ

“Üretken Yapay Zekâ Kullanımı Hızla Artıyor”

McKinsey tarafından yürütülen küresel yapay zekâ anketinin sonuçlarına göre dünya genelinde yıllarca kayda değer bir değişiklik görülmeyen yapay zekâ kullanımı, geçtiğimiz yıl hızlı bir artış kaydetti. Rapor, özellikle kuruluşların yaklaşık %65’inin düzenli olarak üretken yapay zekâ kullandığını ortaya koyuyor. Bu oran, önceki yılın anket sonuçlarındaki %33’e kıyasla neredeyse iki katına çıkmış durumda. Anket sonuçlarına göre, üretken yapay zekânın en yaygın olarak kullanıldığı birimler arasında pazarlama ve satış, ürün ve hizmet geliştirme ve bilgi teknolojileri yer alıyor.

En Az Bir İş Fonksiyonunda Yapay Zekâyı Benimsemiş Olan Kuruluşlar (%)

Kaynak: McKinsey & Company, The state of AI in early 2024 Report

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr